

PRENOVLJENA PROGRAMA

MEDIJSKI IN GRAFIČNI TEHNIK

V prihajajočem šolskem letu 2008/2009 bomo novo generacijo dijakov vključili v prenovljena izobraževalna programa srednjega strokovnega izobraževanja medijski tehnik in grafični tehnik.

Prenova prinaša bolj prožne, modularno zasnovane izobraževalne programe, večjo avtonomijo šole pri izvajanju programov, novosti na področju organizacije dela v šoli, uvajanje sodobnih metod pouka, povezovanje splošnega, strokovnega in praktičnega izobraževanja, boljše povezave šole z gospodarstvom in možnosti hitrejše vpeljave tehnoloških novosti v programe. Dijakom prenovljena programa zagotavljata pridobivanje in razvoj ključnih in poklicnih kompetenc (*kompetence so razvijajoče se zmožnosti posameznikov, da uporabljajo znanje, spretnosti in sposobnosti za ustvarjalno, učinkovito ter etično delovanje v kompleksnih, nepredvidljivih in spremenljivih okoliščinah v poklicu, družbenem in zasebnem življenju*) za uspešno in ustvarjalno delo na področju multimedijev in grafične dejavnosti.

Prenova izobraževalnih programov temelji na izhodiščih (2001)¹ in poklicnih standardih² (*poklicni standard je dokument, ki opredeli vsebino poklicne kvalifikacije na določeni ravni zahtevnosti del in potrebna znanja, spretnosti in poklicne kompetence*):

- operater/operaterka grafične priprave, medijski asistent/medijska asistentka in oblikovalec/oblikovalka spletnih strani za program medijski tehnik;
- operater/operaterka za ofsetni tisk, operater/operaterka v kartonaži, tiskar/tiskarka za prepustni tisk in knjigovez/knjigovezka za program grafični tehnik.

Izobraževalni program na nacionalni ravni v splošnem delu opredeljuje ime programa, naziv strokovne izobrazbe, ki se pridobi po uspešno končanem izobraževanju, cilje izobraževanja, trajanje izobraževanja, pogoje za vključitev, pogoje za napredovanje in dokončanje izobraževanja, omejitve vpisa in merila za izbiro, obvezne načine ocenjevanja znanja, pogoje za pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij.

Poleg splošnih ciljev vzgoje in izobraževanja izobraževalni program medijski tehnik omogoča dijakinjam in dijakom, da:

- pridobijo znanja in spretnosti za izvajanje dela na področju grafičnih, medijskih in avdiovizualnih komunikacij;

- pridobijo znanja za uporabo sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije, računalniške opreme in programskih orodij;
- razlikujejo in medsebojno povezujejo različne vrste medijev in razvijajo spretnost povezovanja miselnih, slikovnih, zvočnih in video vsebin v izrazno in estetsko usklajeno celoto;
- obvladajo temeljno strokovno terminologijo in sledijo novostim na strokovnem področju;
- razvijajo sposobnost in odgovornost za načrtovanje, pripravo, izvedbo in nadzor nad lastnim delom;
- pridobijo znanja za zagotavljanje kakovosti in uspešnosti lastnega dela, tehnološkega procesa in izdelka/storitve v delovnem okolju v skladu s standardi;
- pridobijo in sistematično nadgradijo splošna in temeljna znanja za razumevanje zakonitosti v naravi, družbi in stroki;
- razvijajo sposobnost abstraktnega mišljenja, celovitost pri reševanju vprašanj, samoiniciativnost, natančnost, ustvarjalnost in sposobnost izražanja s sliko in zvokom (vizualizacijo);

- pridobijo estetske, umetniške in kulturne osnove v komunikacijskem izražanju, razvijajo sposobnost in odgovornost za komuniciranje s sodelavci, strankami in za sodelovanje v skupini;
- razvijajo podjetne lastnosti, znanja in spretnosti;
- razvijajo pravilen odnos do varovanja lastnine (avtorske pravice) in osebnosti (varovanje podatkov);
- razvijajo zavest in pozitiven odnos do ukrepov za zmanjševanje onesnaževanja, varstvo zdravja in okolja, racionalno rabo energije, materialov in časa;
- razvijajo sposobnosti učinkovitega in uspešnega iskanja, vrednotenja, hranjenja, obdelave in uporabe aktualnih podatkov in oblikovanja stališča do pridobljenih informacij.

Poleg splošnih ciljev vzgoje in izobraževanja izobraževalni program grafični tehnik omogoča dijakinjam in dijakom, da:

- tiskajo na sodobnih večbarvnih digitaliziranih ofsetnih strojih;
- tiskajo različne reprodukcije v tehniki prepustnega tiska;

- znajo izdelati različne vrste knjig, brošur in druge vrste grafičnih izdelkov;
- pridobijo znanja o načrtovanju in izdelavi embalaže iz kartona, valovitega kartona in lepenke;
- znajo uporabljati stroje in naprave v knjižgoveški in kartonažerski dodelavi;
- pridobijo znanja in spretnosti za izvajanje dela na področju tiska in grafične dodelave;
- pridobijo znanja za uporabo sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije;
- obvladajo temeljno strokovno terminologijo in sledijo novostim na strokovnem področju;
- razvijajo sposobnost in odgovornost za načrtovanje, pripravo, izvedbo in nadzor nad lastnim delom;
- pridobijo znanja za zagotavljanje kakovosti in uspešnosti lastnega dela, tehnološkega procesa in izdelka/storitve v delovnem okolju v skladu s standardi;
- pridobijo in sistematično nadgradijo splošna in temeljna znanja za razumevanje zakonitosti v naravi, družbi in stroki;
- razvijajo sposobnost abstraktnega mišljenja, celovitost pri reševanju vprašanj, samoiniciativnost, natančnost in ustvarjalnost;
- pridobijo estetske, umetniške in kulturne osnove v komunikacijskem izražanju;
- razvijajo sposobnost in odgovornost za komuniciranje s sodelavci, strankami in za sodelovanje v skupini;
- razvijajo podjetne lastnosti, znanja in spretnosti;
- razvijajo pravičen odnos do varovanja la-

stnine (avtorske pravice) in osebnosti (zaščita podatkov);

- razvijajo zavest in pozitiven odnos do ukrepov za zmanjševanje onesnaževanja, varstvo zdravja in okolja, racionalno rabo energije, materialov in časa;
- razvijajo sposobnosti učinkovitega in uspešnega iskanja, vrednotenja, hranjenja, obdelave in uporabe aktualnih podatkov in oblikovanja stališča do pridobljenih informacij.

Posebni del izobraževalnega programa vsebuje predmetnik, kataloge znanja, izpitne kataloge, znanja, ki jih morajo imeti izvajalci izobraževalnega programa, obseg in vsebino izobraževanja, ki se izvaja pri delodajalcu, in organizacijo izvajanja izobraževalnega programa. Obseg ur splošnoizobraževalnih predmetov je naslednji: Slovenščina (487), Matematika (383), Tuji jezik (417), Umetnost (68), Zgodovina (102), Geografija (68), Sociologija/Psihologija (68), Fizika (105), Kemija (105), Športna vzgoja (340).

Pri pripravi predmetnika strokovnih modulov (*strokovni moduli so zaokrožene enote ciljev in vsebin, ki povezujejo strokovno-teoretična, praktična in splošna znanja, zagotavljajo zmožnost prilagajanja spremembam v delovnih, tehnoloških in organizacijskih procesih, delovno mobilnost in nadaljnje izobraževanje*) smo se zavedali dejstva, da se poklici na grafičnem in multimedijem področju vse bolj prepletajo. Zato smo za prenovljena programa opredelili naslednje temeljne skupne

module: Grafično oblikovanje (204), Grafični in medijski procesi (102), Kakovost in trženje (102), Informacijsko-komunikacijska tehnologija (68).

Predmetnik strokovnih modulov v programu medijski tehnik obsega še obvezne strokovne module: Tipografija in reprodukcija (510), Medijsko oblikovanje (306), Izražanje s sliko in zvokom (170) in obvezne izbirne strokovne module; pri katerih bosta na izbiro dve možnosti:

- Grafični reprodukcijski sistemi (102) in Animacija v ravnini in prostoru (102) ali
- Snemanje in montaža (102) in Multimedijaska produkcija (102).

Predmetnik strokovnih modulov v programu grafični tehnik obsega še obvezne strokovne module: Grafična priprava (102), Tisk (170), Grafična dodelava (170), Grafični materiali (102), Sitotisk (102) in obvezne izbirne strokovne module; pri katerih bosta na izbiro dve možnosti:

- Ofsetni tisk (544) ali
- Knjigoveštvo (272) in Kartonažerstvo (272).

V obeh programih je predvideno praktično izobraževanje v šoli (praktični pouk v obsegu 750 ur) in pri delodajalcu (praktično usposabljanje z delom v obsegu 152 ur).

Za strokovne module v obeh programih smo člani delovnih skupin, v katerih so poleg strokovnih učiteljev sodelovali tudi predstavniki različnih podjetij, na načelih učinkovitega in problemskega načrtovanja pripravili nove kataloge znanja in predmetne izpitne kataloge, s katerimi bomo pri izpeljavi učnega procesa sledili zastavljenim ciljem prenove.

Za začetek izvajanja programov sedaj pripravljamo izvedbeni kurikulum, ki vključuje oblikovanje odprtega kurikula (vsebine, ki bodo omogočale dodatna funkcionalna znanja in izbirnost), in sodelujemo v izobraževanjih za ustrezno programsko, metodično-didaktično in izvedbeno-organizacijsko delo v novem šolskem letu.

Lea Golob
Iva Molek

Srednja medijska in grafična šola Ljubljana³

Več:

¹ <http://www.cpi.si/ucitelj/kurikulum/izhodisca.aspx>

² http://www.nrpslo.org/podatkovne_baze/poklicni_standardi.aspx

³ <http://www.megra.si>